

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

NACRT

PRIJEDLOG ZAKONA O MUZEJIMA

Zagreb, studeni 2017.

PRIJEDLOG ZAKONA O MUZEJIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 2. stavku 4., članku 52. te članku 69. stavku 3. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/2014 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Zakonom o muzejima (Narodne novine, br. 110/2015) u glavnim odredbama nije bitno mijenjan pravni režim u obavljanju muzejske djelatnosti u odnosu na razdoblje koje mu je prethodilo. Imajući u vidu proces digitalizacije muzejske građe i dokumentacije te niz strukovnih i tehnoloških promjena u obavljanju muzejske djelatnosti proizašla je potreba za jasnoćom zakonskih odredbi, njihovim repozicioniranjem i sustavnijih nomotehničkih rješenja zbog lakše pravne interpretacije pojedinih odredbi koje izražavaju osnovni smisao Zakona. (ratio legis). Također, zbog navedenih procesa javila se nužnost usklađenog postupanja sa muzejskom, arhivskom i knjižničnom građom.

U Očevidniku muzeja i galerija te muzeja, galerija i zbirki unutar pravnih osoba kao i drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju muzejsku djelatnost, službenom registru Ministarstva kulture Republike Hrvatske, upisano je 156 pravnih osoba registriranih za obavljanje muzejske djelatnosti.

S obzirom na navedeno, potrebno je urediti uvjete za obavljanje muzejske djelatnosti uzimajući u obzir određene posebnosti i specifičnosti u obavljanju muzejske djelatnosti. Ovakvo stanje u praksi stvara prepreke za daljnji razvoj muzejske djelatnosti utemeljen na stručnim i profesionalnim standardima prema kojima bi svi oblici obavljanja djelatnosti mogli biti i formalnopravno mogući.

Zakonom o muzejima iz 2015. proširen je popis stručnog osoblja u muzejima u obavljanju muzejske djelatnosti za što nije postojala podrška stručne javnosti. Također, navedena zvanja nisu zaživjela u praksi kao specifičnost muzejske djelatnosti.

Postojeći Zakon nije predvidio mehanizme provedivosti odredbi koje se odnose na primjenu jedinstvenog stručnog obavljanja muzejske djelatnosti među muzejima u Republici Hrvatskoj kroz Sustav muzeja. Također nisu u cijelosti provedene odredbe o inventiranosti sveukupne muzejske građe i muzejske dokumentacije u Republici Hrvatskoj.

2. Osnovna pitanja koja se uređuju predloženim zakonom

Predloženim zakonom uređuju se sljedeće:

- određuje se značenje pojedinih pojmova u smislu ovoga Zakona

- djelatnost muzeja te njegova uloga kao subjekta u središtu obavljanja muzejske djelatnosti prema međunarodno priznatim smjernicama svjetskih organizacija muzealaca po kojima je muzej institucija u službi suvremenog društva i njegova razvoja, a s ciljem djelovanja od javnog interesa. Omogućuje se da muzej bude mjestom podizanja svijesti i senzibilizacije javnosti za odgovorno i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine kao kulturnog dobra Republike Hrvatske
- muzejska djelatnost s naglaskom na javni i kulturni interes, a ne kao komercijalna djelatnost
- način i uvjeti osnivanja muzeja za sve pravne osobe u Republici Hrvatskoj
- propisuje se obavljanje drugih djelatnosti muzeja pod uvjetom kompatibilnosti, onih djelatnosti koje će podržati ulogu i misiju muzeja u svrhu predstavljanja, promoviranja i zaštite nacionalne baštine, ali istodobno osigurava obavljanje komercijalne djelatnosti
- organizacija upravljanja i djelatnost muzeja
- koordinacija i organizacija stručnog djelovanja muzeja kroz Sustav muzeja Republike Hrvatske
- djelokrug rada Muzejskog dokumentacijskog centra kao središnjeg matičnog tijela unutar Sustava muzeja
- djelokrug rada Hrvatskog muzejskog vijeća kao najvišeg savjetodavnog tijela Ministarstva kulture
- završit će se proces inventarizacije cjelokupne muzejske građe u Republici Hrvatskoj

3. Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

- promijenit će se naziv upravnog tijela muzeja – vraća se naziv Upravno vijeće, propisuju se uvjeti za članove upravnih vijeća (mogu biti samo visokoobrazvani) i definira se stručno vijeće
- jačanje upravljačke uloge ravnatelja muzeja propisivanjem uvjeta pri izboru ravnatelja za zanimanja izvan muzejske struke
- prvi put se u Zakon uvodi središnje matično tijelo za muzeje, organizacijski oblik sustava muzeja – Muzejski dokumentacijski centar ustanova kojoj je osnivač Republika Hrvatska i kojoj se daje uloga organizatora i koordinatora rada muzeja, unutra organiziranog sustava
- završit će se procesa inventarizacije cjelokupne muzejske građe u Republici Hrvatskoj do kraja 2020., u skladu s informatičkom i tehničkom razinom pismenosti suvremenog digitalnog doba, a s ciljem postizanja konačnog učinka - utvrđivanja stvarnog broja muzejskih predmeta i muzejskih zbirki koje su u pohrani u muzejima RH, a koji do danas nije ažuriran te njihova registracija kao kulturnog dobra RH, a koji će odgovoriti na pitanja stvarne količine i vrste nacionalnog kulturnog dobra kao i na pitanje vlasništva muzejske građe u svim muzejima u Republici Hrvatskoj (i onima kojima je osnivač RH kao i onima kojima je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.)

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona osigurana su sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

ZAKON O MUZEJIMA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuju se uvjeti i način obavljanja muzejske djelatnosti, ustrojstvo i djelokrug rada muzeja, pribavljanje i obrada muzejske građe i vođenje muzejske dokumentacije te druga pitanja od značaja za obavljanje muzejske djelatnosti u svrhu zaštite i promicanja nacionalne kulturne i prirodne baštine.

(2) Muzejska građa od interesa je za Republiku Hrvatsku i ima njezinu osobitu zaštitu.

Svrha Zakona

Članak 2.

Svrha ovog Zakona je:

- osigurati obavljanje muzejske djelatnosti kao javne službe u okviru Sustava muzeja Republike Hrvatske
- poticanje muzejske djelatnosti s ciljem zaštite i očuvanja hrvatske kulturne i prirodne baštine i njene dostupnosti javnosti
- očuvanje kulturne baštine za sadašnje i buduće naraštaje s ciljem povećanja njihovog znanja i kompetencija
- utvrditi načine financiranja obavljanja muzejske djelatnosti

Značenje pojmova

Članak 3.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju ova značenja:

1. *Muzejska djelatnost* obuhvaća poslove nabavke muzejske građe, istraživanja, stručne i znanstvene obrade te njezine sistematizacije u zbirke te trajne zaštite muzejske građe, muzejske dokumentacije i baštinskih lokaliteta i nalazišta u svrhu osiguranja dostupnosti,

obrazovanja, tumačenja i predstavljanja javnosti muzejske građe kao kulturnog materijalnog i nematerijalnog te prirodnog dobra putem različitih komunikacijskih oblika.

2. *Muzej* je neprofitna pravna osoba ili ustrojbeni jedinica pravne osobe (muzej u sastavu) koja obavlja muzejsku djelatnost u svrhu proučavanja, obrazovanja i uživanja u materijalnoj i nematerijalnoj baštini čovječanstva i njegovog okoliša, u službi društva i njegova kulturnog i gospodarskog razvitka, otvorena za javnost. Muzejom se smatra i svaka pravna osoba ili ustrojbeni jedinica pravne osobe koja u svome nazivu ima naziv „galerija” i „zbirka“, a obavlja muzejsku djelatnost po odredbama ovoga Zakona.

3. *Javni muzej* je muzej kojemu je osnivač Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe u njihovom pretežitom vlasništvu.

4. *Privatni muzej* je muzej kojemu je osnivač druga pravna ili fizička osoba.

5. *Muzej vjerske zajednice* je stalna izložba muzejske građe vjerske zajednice dostupna javnosti.

6. *Muzejska građa* su sva civilizacijska, prirodna i kulturna, materijalna i nematerijalna dobra u muzeju, a dio su nacionalne i općeljudske baštine.

7. *Muzejski predmet* je stalni dio muzejske zbirke kao inventirani predmet koji je nakon istraživanja i obrade prepoznat kao predmet civilizacijskog, kulturnog, prirodnog i povijesnog značenja

8. *Muzejska zbirka* je skup inventiranih muzejskih predmeta sistematiziran i obrađen na stručan način, povezanih po jednoj ili više značajki kulturnih, povijesnih, znanstvenih ili umjetničkih vrijednosti.

9. *Muzejska dokumentacija* je sustavno izrađen, prikupljen, organiziran i pohranjen skup podataka koji je nastao tijekom procesa stručne obrade, zaštite i prezentacije svih muzejskih predmeta koji govore o njihovom stvaranju, povijesti, stjecanju, konzervaciji i prate sve ostale promjene od njihovog ulaska u muzej.

Primjena drugih propisa

Članak 4.

Na zaštitu i očuvanje muzejske građe koja je kulturno dobro Republike Hrvatske u pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuje se zakon i drugi propisi kojima se uređuje zaštita i očuvanje kulturnih dobara.

Članak 5.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

II. DJELATNOST MUZEJA

Članak 6.

(1) Muzejsku djelatnost sukladno odredbama ovoga Zakona, može obavljati muzej, upisan u sudski ili drugi registar.

(2) Muzej uz temeljnu djelatnost može obavljati i druge djelatnosti sukladno propisima.

Članak 7.

(1) Muzej:

1. prikuplja muzejsku građu sukladno svojoj misiji i politici sakupljanja
2. inventarizira muzejske predmete, sistematizira ih u muzejske zbirke i registrira muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju kao kulturno dobro Republike Hrvatske
3. čuva muzejske predmete u odgovarajućim uvjetima i štiti cjelokupnu muzejsku građu, muzejsku dokumentaciju, baštinske lokalitete i nalazišta u svrhu obrazovanja, proučavanja i uživanja u skladu s propisima o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara
4. vodi propisanu muzejsku dokumentaciju o zbirkama i aktivnostima muzeja
5. organizira stalne i povremene izložbe
6. organizira istraživanja, izdavačku djelatnost, predavanja, konferencije i stručne skupove te organizira edukativne aktivnosti
7. podržava i organizira umjetničke i kulturne događaje u okviru svog djelokruga
8. osigurava da poslove upravljanja muzejskom zbirkom obavlja stručno muzejsko osoblje sukladno standardima
9. osigurava dostupnost zbirki u obrazovne i znanstvene svrhe
10. osigurava prihvatljivo okruženje za javnost i dostupnost građe
11. obavlja reviziju muzejske građe u muzeju svakih pet godina i dostavlja izvješće o tome Ministarstvu kulture i osnivaču
12. obavlja procjene umjetničke i tržišne vrijednosti muzejske građe za potrebe upravljanja imovinom, osiguranje i otkup
13. izrađuje stručna mišljenja, vještačenja i elaborate o muzejskom predmetu, građi, zbirci o kojoj skrbi
14. može organizirati izradu replika muzejske građe i muzejske dokumentacije (suvenire), organizirati izradu predmeta i izdavanje publikacija tematski povezane uz fundus muzeja te prodaju
15. obavlja i druge djelatnosti sukladno posebnom zakonu

(2) Ministar kulture donosi pravilnik kojim se propisuje sadržaj i način vođenja dokumentacije o muzejskoj građi i muzejskoj djelatnosti te utvrđuju uvjeti i način ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju.

Članak 8.

(1) Muzej može muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju pribavljati kupnjom, darovanjem, nasljeđivanjem, zamjenom, terenskim radom i istraživanjem te na drugi zakonom dopušteni način.

(2) Muzej može pohraniti muzejsku građu koja je rezultat arheoloških istraživanja, sukladno odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i zaštiti prirode.

(3) Prodaju, darovanje i zamjenu muzejske građe s pratećom dokumentacijom može obaviti muzej kojem je osnivač ili suosnivač Republika Hrvatska, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave samo uz prethodno odobrenje Ministarstva kulture po pribavljenom mišljenju Hrvatskoga muzejskog vijeća. Sredstva dobivena prodajom muzejske građe i dokumentacije mogu se upotrijebiti isključivo za nabavu muzejske građe i muzejske dokumentacije.

Članak 9.

(1) Muzej te pravna osoba unutar koje je muzej može na temelju pisanog ugovora povjeriti muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju na čuvanje i radi izlaganja drugom muzeju te drugoj pravnoj osobi ili državnom tijelu koji ispunjavaju propisane uvjete za čuvanje povjerene im građe i dokumentacije.

(2) Muzejska građa i dokumentacija u vlasništvu stranog muzeja ili strane države koju na temelju pisanog ugovora posudi i preuzme muzej te pravna osoba unutar koje je muzej radi izlaganja te stručne i znanstvene obrade ne može biti predmetom ovrhe i osiguranja prema posebnom propisu ako je ministar kulture izdao jamstvo kojim se ove pokretnine izuzimaju od ovrhe i osiguranja u Republici Hrvatskoj.

Članak 10.

(1) O smještaju te premještanju muzejske građe i muzejske dokumentacije koja je državno vlasništvo ili vlasništvo muzeja kojemu je osnivač Republika Hrvatska u drugi javni muzej odluku donosi Ministarstvo kulture uz prethodno mišljenje Hrvatskoga muzejskog vijeća.

(2) Protiv odluke Ministarstva kulture žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom pred nadležnim upravnim sudom.

Osiguranje imovine javnih muzeja

Članak 11.

(1) Prostor i oprema muzeja, kojemu je osnivač Republika Hrvatska i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezno se osiguravaju kod osiguravajućeg društva za one rizike i u opsegu s kojim je suglasan osnivač ili suosnivači.

(2) Sredstva za osiguranje prostora i opreme iz stavka 1. ovoga članka osigurava osnivač muzeja te pravna osoba unutar koje je muzej.

(3) Muzej iz stavka 1. dužan je osigurati tehničku i fizičku zaštitu muzejske građe i muzejske dokumentacije sukladno propisima, u opsegu s kojim je suglasan osnivač ili suosnivač.

III. SUSTAV MUZEJA I MATIČNA DJELATNOST

Sustav muzeja Republike Hrvatske

Članak 12.

(1) Muzeji se povezuje u Sustav muzeja Republike Hrvatske radi primjene jedinstvenog stručnog pristupa obavljanju muzejske djelatnosti.

(2) Način i mjerila za povezivanje u Sustav muzeja Republike Hrvatske pravilnikom propisuje ministar kulture.

Matična djelatnost

Članak 13.

(1) Matičnu djelatnost kao organizirani oblik stručnog djelovanja provode matični muzej kroz Sustav muzeja Republike Hrvatske.

(2) Matična djelatnost obuhvaća sljedeće poslove:

- stručno-savjetodavnu pomoć muzejima
- unaprjeđenje stručnog rada u muzejima i podizanje razine zaštite i očuvanja muzejske građe
- usklađivanje planova i programa rada i razvitka muzeja i koordinacije rada unutar Sustava muzeja
- stručni nadzor nad radom muzeja.

(3) Određivanje statusa matičnog muzeja unutar Sustava muzeja ovisi o vrsti i važnosti muzejske građe i muzejske dokumentacije kojima muzej raspolaže, stručnoj osposobljenosti osoblja te opremi muzeja.

(4) Sredstva za obavljanje matične djelatnosti osiguravaju se u državnom proračunu.

(5) Ministar kulture pravilnikom iz članka 12. stavka 2. ovoga Zakona određuje matične muzeje prema propisanim standardima, njihove zadaće i način obavljanja poslova te tijela koordiniranja i njihove zadaće unutar Sustava muzeja Republike Hrvatske.

Muzejski dokumentacijski centar

Članak 14.

(1) Muzejski dokumentacijski centar je pravna osoba koja obavlja sljedeće poslove središnjeg muzejskog matičnog tijela:

- organizira i koordinira matičnu djelatnost muzeja unutar Sustava muzeja Republike Hrvatske

- prikuplja, obrađuje i objavljuje podatke o muzejima, muzejskoj građi, muzejskim zbirkama i muzejskoj dokumentaciji u muzejima u Republici Hrvatskoj

- prikuplja, obrađuje i objavljuje muzejsku statistiku i godišnja izvješća muzeja

- vodi Očevidnik javnih i privatnih muzeja u Republici Hrvatskoj bez obzira na njihov pravno-administrativni status te druge evidencije u skladu sa statutom

- organizira polaganje stručnih ispita za djelatnike muzejske struke.

(2) Javni i privatni muzej dužan je dostaviti podatke za upis u Očevidnik sukladno pravilniku iz stavka 3. ovoga članka u roku od osam dana od pravomoćnosti rješenja o upisu muzeja, odnosno muzejske djelatnosti, u sudski ili drugi odgovarajući registar.

(3) Način upisa i sadržaj Očevidnika iz stavka 1. ovoga članka uređuje se pravilnikom koji donosi ministar kulture.

IV. ORGANIZACIJA MUZEJA

Osnivanje i prestanak

Članak 15.

(1) Javni muzej može osnovati Republika Hrvatska, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravna osoba u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Privatni muzej može osnovati druga pravna i fizička osoba.

(3) Muzej vjerske zajednice može osnovati vjerska zajednica u skladu s ovim Zakonom.

(4) Više osnivača iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka može zajednički osnovati javni muzej, odnosno više osnivača iz stavka 2. i 3. ovoga članka može osnovati privatni muzej, a međusobna prava i obveze osnivača uređuju se ugovorom.

(5) Muzej u sastavu osniva pravna osoba kao svoju podružnicu, odnosno kao svoju ustrojbenu jedinicu.

Članak 16.

(1) Muzej se može osnovati ako je osnivač osigurao:

– muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju relevantnu za vrstu muzeja koji se osniva

– prostor za obavljanje djelatnosti

– opremu i sredstva za rad te sustav osiguranja za zaštitu muzejske građe i muzejske dokumentacije

– rad stručnog osoblja

- plan rada i razvitka muzeja.

(2) Postojanje uvjeta za osnivanje muzeja iz stavaka 1. ovoga članka utvrđuje rješenjem Ministarstvo kulture po prethodno pribavljenom mišljenju Hrvatskog muzejskog vijeća.

(3) Protiv rješenja Ministarstva kulture iz stavka 2. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom pred nadležnim upravnim sudom.

Članak 17.

Stručne i tehničke standarde za osnivanje muzeja, za određivanje vrste muzeja s obzirom na vrstu građe i područje na kojem obavlja temeljnu djelatnost, za rad te za smještaj i čuvanje muzejske građe i muzejske dokumentacije, propisuje se pravilnikom kojeg donosi ministar kulture.

Članak 18.

(1) Muzej prestaje s radom sukladno propisima.

(2) Odluka o prestanku rada i statusnim promjenama muzeja kojemu je osnivač ili suosnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravna osoba u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave može se donijeti uz prethodnu suglasnost ministra kulture, po pribavljenom mišljenju Hrvatskoga muzejskog vijeća.

(3) Odluka o prestanku rada i statusnim promjenama muzeja mora sadržavati odredbe o zaštiti i smještaju muzejske građe i muzejske dokumentacije na temelju prethodnog mišljenja Hrvatskoga muzejskog vijeća.

Ustrojstvo i upravljanje

Članak 19.

Ustrojstvo i upravljanje muzejom uređuje se statutom i/ili drugim općim aktom muzeja, odnosno općim aktom pravne osobe u čijem je sastavu, a u skladu sa zakonom i aktom o osnivanju.

Članak 20.

(1) Tijela javnog muzeja su: ravnatelj, upravno vijeće i stručno vijeće, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Privatni muzej ima tijela propisana posebnim zakonom te stručno vijeće sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 21.

(1) Javni muzej s više od 5 zaposlenika ima upravno vijeće.

(2) Upravno vijeće ima pet ili sedam članova, od kojih većinu imenuje osnivač iz redova istaknutih kulturnih, javnih, znanstvenih djelatnika, pravnih, ekonomskih i financijskih stručnjaka, jednog bira stručno vijeće, a ako ono nije osnovano, stručno muzejsko osoblje iz svojih redova, te jednog člana biraju svi radnici sukladno Zakonu o radu.

(3) Način izbora članova upravnog vijeća, trajanje mandata, donošenje odluka i druga pitanja u vezi s radom upravnog vijeća uređuju se statutom javnog muzeja.

Članak 22.

(1) Upravno vijeće:

- usvaja programe rada i razvitka javnog muzeja na prijedlog ravnatelja i uz pribavljeno mišljenje stručnog vijeća, a ako ono nije osnovano, uz mišljenje stručnog muzejskog osoblja te nadzire njihovo izvršavanje
- usvaja financijski plan i godišnji obračun te izvješće o izvršenju programa rada i razvitka javnog muzeja
- donosi statut uz prethodnu suglasnost osnivača, odnosno osnivača s većinskim udjelom
- donosi druge opće akte javnog muzeja sukladno statutu
- obavlja druge poslove određene zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Članak 23.

(1) Javnim muzejom upravlja ravnatelj.

(2) Ravnatelj predstavlja i zastupa javni muzej u pravnom prometu i pred tijelima državne vlasti te obavlja druge poslove predviđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

3) Ako javni muzej nema upravno vijeće, ravnatelj obavlja i poslove iz članka 22. ovoga Zakona.

Članak 24.

(1) Ravnatelja javnog muzeja kojemu je osnivač Republika Hrvatska imenuje i razrješuje ministar kulture. Ako je Republika Hrvatska suosnivač javnog muzeja, ravnatelja imenuje i razrješuje ministar kulture uz prethodno pribavljeno mišljenje suosnivača.

(2) Ravnatelja javnog muzeja, kojemu je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, imenuje i razrješuje osnivač, odnosno više osnivača sporazumno na prijedlog upravnog vijeća. Način imenovanja i razrješenja pobliže se uređuje statutom i ugovorom osnivača.

(3) Ravnatelja javnog muzeja u kojem je zaposleno do pet zaposlenika, kojem je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imenuje i razrješuje osnivač, odnosno više osnivača sporazumno, a način imenovanja i razrješenja pobliže se uređuje statutom i

ugovorom osnivača. Javni natječaj za imenovanje ravnatelja raspisuje i provodi osnivač, odnosno jedan od osnivača utvrđen aktom o osnivanju, statutom ili ugovorom.

(4) Javni natječaj za imenovanje ravnatelja javnog muzeja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka raspisuje i provodi javni muzej. Ne raspiše li javni muzej javni natječaj za imenovanje ravnatelja u propisanom roku, natječaj će raspisati osnivač.

(5) Ravnatelj javnog muzeja imenuje se na mandat od četiri godine i može biti ponovno imenovan.

(6) Ako osnivač, odnosno osnivači, ne obave razrješenje i imenovanje ravnatelja javnog muzeja kojemu je istekao mandat ili ovlast vršitelja dužnosti ravnatelja javnog muzeja, tijelo nadležno za provedbu nadzora nad zakonitošću rada i općih akata javnog muzeja iz članka 30. stavka 2. ovoga Zakona razriješi će dužnosti ravnatelja i imenovati vršitelja dužnosti ravnatelja bez provođenja javnog natječaja do imenovanja ravnatelja, odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja od strane osnivača.

(7) Ravnateljem javnog muzeja može se, na temelju predloženog četverogodišnjeg programa rada, imenovati osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ili s njim izjednačen studij, najmanje pet godine rada u muzeju ili najmanje deset godina rada u kulturi, odlikuje se stručnim, radnim i organizacijskim sposobnostima te ispunjava druge uvjete propisane statutom.

(8) Iznimno, za ravnatelja javnog muzeja može se, na temelju predloženog četverogodišnjeg programa rada, imenovati osoba koja ima završeno obrazovanje propisano stavkom 7. ovoga članka, najmanje jednu godinu rada u muzeju ili najmanje pet godina rada u kulturi, odlikuje se stručnim, radnim i organizacijskim sposobnostima te ispunjava druge uvjete propisane statutom, ako se na ponovljeni natječaj ne javi osoba koja ima uvjete iz stavka 7. ovoga članka.

Članak 25.

(1) Muzej u sastavu ima voditelja.

(2) Voditelj muzeja u sastavu pravne osobe kojoj je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mora ispunjavati iste uvjete kao i ravnatelj muzeja, a imenuje ga i razrješuje tijelo upravljanja pravne osobe u sastavu koje je muzej.

Stručno vijeće muzeja

Članak 26.

(1) Muzej s 5 i više zaposlenih ima stručno vijeće.

(2) Stručno vijeće raspravlja o stručnim pitanjima rada muzeja, razmatra i predlaže programe rada, razmatra izvješća o radu, daje mišljenja i prijedloge u svezi s načinom i organizacijom

obavljanja poslova iz djelatnosti muzeja, razvojem djelatnosti te obavlja i druge stručne poslove u skladu sa statutom muzeja.

(3) Stručno vijeće čine od 3 do 7 članova koji se biraju između stručnih djelatnika koji imaju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ili s njim izjednačen studij, sukladno statutu muzeja, odnosno pravne osobe u čijem se sastavu muzej nalazi.

Stručno muzejsko osoblje u javnim muzejima

Članak 27.

(1) Stručno muzejsko osoblje odgovorno je za obavljanje svih stručnih poslova javnih muzeja za koje je zaduženo ili steklo odgovarajuća stručna muzejska zvanja.

(2) Stručna muzejska zvanja i druga zvanja u muzejskoj djelatnosti te uvjete i način njihova stjecanja propisuje pravilnikom ministar kulture.

(3) Ministar kulture donosi rješenje o stjecanju viših stručnih muzejskih zvanja i drugih viših zvanja u muzejskoj struci u skladu s odredbama pravilnika iz stavka 2. ovoga članka uz stručno mišljenje Hrvatskog muzejskog vijeća

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom pred nadležnim upravnim sudom.

Sredstva za rad

Članak 28.

(1) Sredstva za rad javnih i privatnih muzeja osigurava osnivač.

(2) Sredstva za posebne programe osigurava osnivač, a ovisno o svom interesu i tijela državne uprave u čijem je djelokrugu program koji se ostvaruje, kao i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na području kojih se program ostvaruje te druge pravne i fizičke osobe.

(3) Ministarstvo kulture može osigurati sredstva za redovno očuvanje i održavanje muzejskog prostora, predmeta ili muzejske zbirke koji je u državnom vlasništvu, a nalazi se u muzeju kojemu je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, o čemu se sklapa ugovor.

(4) Sredstva za rad muzeja osiguravaju se i iz vlastitih prihoda, sponzorstvima, darovanjima i na drugi način u skladu sa zakonom.

Nadzor nad radom

Članak 29.

(1) Stručni nadzor nad radom muzeja obavlja matični muzej ili drugi muzej kojeg ovlasti Ministarstvo kulture.

(2) Stručni nadzor nad Muzejskim dokumentacijskim centrom obavlja Ministarstvo kulture.

(3) Pravne osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka dužni su Ministarstvu kulture, na zahtjev, omogućiti uvid u podatke potrebne za obavljanje stručnog nadzora.

Članak 30.

(1) Nadzor nad zakonitošću rada i općih akata muzeja kojemu je osnivač ili suosnivač Republika Hrvatska ili muzeja unutar pravne osobe kojoj je ona osnivač ili suosnivač obavlja Ministarstvo kulture.

(2) Nadzor nad zakonitošću rada i općih akata muzeja kojemu je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te druga pravna i fizička osobe obavlja ured državne uprave u županiji na području kojeg je njegovo sjedište, odnosno ured nadležan za kulturu Grada Zagreba.

Članak 31.

(1) Ako nadležno tijelo iz članka 30. ovoga Zakona u obavljanju nadzora nad zakonitošću rada i općih akata utvrdi da muzej, odnosno muzej u sastavu ne ispunjava koji od uvjeta iz članka 16. stavka 1. i članka 17. ovoga Zakona, odredit će osnivaču rok u kojem je dužan otkloniti uočene nedostatke. Ne otkloni li osnivač uočene nedostatke u ostavljenom roku, nadležno upravno tijelo donijet će rješenje o zabrani rada muzeja, odnosno muzeja u sastavu.

(2) Protiv rješenja o zabrani rada iz stavka 1. ovoga članka koje je donijelo nadležno upravno tijelo iz članka 30. stavka 2. ovoga Zakona žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom pred nadležnim upravnim sudom.

(3) Protiv rješenja o zabrani rada iz stavka 1. ovoga članka koje je donijelo nadležno upravno tijelo iz članka 30. stavka 2. ovoga Zakona može se podnijeti žalba Ministarstvu kulture.

V. HRVATSKO MUZEJSKO VIJEĆE

Članak 32.

(1) Hrvatsko muzejsko vijeće je savjetodavno tijelo pri Ministarstvu kulture koje obavlja stručne i druge poslove muzejske djelatnosti u skladu s odredbama ovog Zakona, a osobito:

- razmatra stanje u muzejskoj djelatnosti u Republici Hrvatskoj
- predlaže opće i specifične mjere i programe za poticanje razvitka i unaprjeđivanja muzejske djelatnosti
- potiče unaprjeđenje normi i propisa od značaja za muzejsku djelatnost
- daje preporuke i mišljenja o pojedinim pitanjima iz područja muzejske djelatnosti
- razmatra programe rada i godišnja izvješća o radu muzeja

- vrednuje i predlaže financiranje programskih aktivnosti pravnih osoba iz područja muzejske djelatnosti

- obavlja poslove predviđene ovim Zakonom i drugim propisima, kao i druge poslove koje mu povjeri Ministarstvo kulture

- daje mišljenje Ministarstvu kulture o stjecanju viših zvanja u muzejskoj struci.

(2) Hrvatsko muzejsko vijeće ima predsjednika i šest članova.

(3) Predsjednika i članove Hrvatskoga muzejskog vijeća imenuje i razrješuje ministar kulture. Za predsjednika i članove Hrvatskoga muzejskog vijeća imenuju se osobe koje su istaknuti stručnjaci u području od značaja za muzejsku djelatnost.

(4) Ministar kulture pokreće postupak imenovanja predsjednika i članova Hrvatskoga muzejskog vijeća pozivom muzejskim strukovnim udrugama, muzejima te muzejima u sastavu i drugim osobama povezanim s muzejskom djelatnošću da podnesu pisane i obrazložene prijedloge kandidata za izbor predsjednika i članova Hrvatskoga muzejskog vijeća.

(5) Javni poziv iz stavka 4. ovoga članka objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva kulture, a rok za podnošenje prijedloga ne može biti kraći od 30 dana od dana objave javnog poziva.

(6) Mandat članova Hrvatskoga muzejskog vijeća traje četiri godine.

(7) Hrvatsko muzejsko vijeće donosi poslovnik o svom radu.

(8) Stručne i administrativne poslove za Hrvatsko muzejsko vijeće obavljaju stručne službe Ministarstva kulture.

Članak 33.

Sredstva za rad Hrvatskoga muzejskog vijeća osiguravaju se u državnom proračunu.

VI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 34.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj muzej te pravna osoba unutar koje je muzej, kao i druga pravna osoba koja:

1. obavlja muzejsku djelatnost, a nije upisana u sudski ili drugi odgovarajući registar u skladu s odredbama članka 6. stavka 1. ovoga Zakona

2. ne upisuje redovito muzejske predmete u inventarnu knjigu i ne vodi redovito muzejsku dokumentaciju te ne prijavljuje nadležnom tijelu muzejsku građu i dokumentaciju radi uspostave zaštite u skladu s odredbom članka 7. stavka 1. točkom 2. ovoga Zakona

3. ne vodi muzejsku dokumentaciju o muzejskoj građi i djelatnosti na način propisan pravilnikom iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona

4. izvrši prodaju, darovanje i zamjenu muzejske građe i muzejske dokumentacije suprotno odredbi članka 8. stavka 3. ovoga Zakona

5. povjeri muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju na čuvanje i radi izlaganja drugom muzeju, drugoj pravnoj osobi ili državnom tijelu suprotno odredbi članka 9. stavka 1. ovoga Zakona

6. ne dostavi podatke za upis u očevidnik pri Muzejskom dokumentacijskom centru u skladu s odredbama članka 14. stavka 2. ovoga Zakona

7. ne omogući Ministarstvu kulture uvid u podatke potrebne za obavljanje stručnog nadzora u skladu s odredbama članka 29. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. točke 2. i 3. ovoga članka fizička osoba zadužena za obavljanje navedenih poslova.

(3) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) U slučaju da su prekršaji iz stavka 1. ovoga članka učinjeni radi stjecanja materijalne koristi, novčanom kaznom do 100.000,00 kuna kaznit će se muzej, odnosno pravna osoba unutar koje je muzej, a odgovorna osoba u pravnoj osobi kaznit će se novčanom kaznom do 20.000,00 kuna.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 35.

(1) Muzej te muzej unutar pravne osobe dužan je uskladiti svoj statut i druge opće akte i svoj rad s odredbama ovoga Zakona u roku od 120 dana od dana njegova stupanja na snagu.

(2) Muzejsko vijeće muzeja koji je ustrojben prema odredbama Zakona o muzejima („Narodne novine“, br. 110/15.) nastavlja rad do isteka mandata, odnosno razrješenja kao upravno vijeće prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 36.

(1) Muzej koji nije u cijelosti inventarizirano muzejsku građu i dokumentaciju dužan je pristupiti inventarizaciji muzejskih predmeta koji do stupanja na snagu ovoga Zakona nisu uvedeni u inventarnu knjigu.

(2) Ravnatelj muzeja, odnosno voditelj muzeja unutar pravne osobe dužan je u roku od devedeset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti program inventarizacije i upisa muzejske građe i dokumentacije u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske s

utvrđenim vremenskim rokom izvršenja do 2020. godine i o tome obavijestiti Ministarstvo kulture.

Članak 37.

(1) Muzejska građa i muzejska dokumentacija, koja je imala status društvenog vlasništva, a na dan stupanja na snagu Zakona o ustanovama („Narodne novine“, br. 76/93., 29/97., 47/99. i 35/08.) zatečena je u javnim ustanovama, muzejima i galerijama te muzejima, galerijama i zbirkama unutar javnih ustanova, državno je vlasništvo.

(2) Vlada Republike Hrvatske može vlasništvo nad muzejskom građom i muzejskom dokumentacijom iz stavka 1. ovoga članka prenijeti na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje su osnivači muzeja, odnosno osnivače muzeja u sastavu, kod kojih se ta muzejska građa i muzejska dokumentacija nalazi, ako su istu u cijelosti inventarizirali.

Članak 38.

(1) Ministar kulture donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnike iz članka 7. stavka 2., članka 12. stavka 2., članka 14. stavka 3., članka 17., članka 27. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka, primjenjivat će se:

- Pravilnik o očevidniku muzeja te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba („Narodne novine“, br. 96/99.)
- Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju („Narodne novine“, br. 115/01.)
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi („Narodne novine“, br. 108/02.)
- Pravilnik o načinu i mjerilima za povezivanje u sustav muzeja Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 120/02. i 82/06.)
- Pravilnik o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrste muzeja, za njihov rad, te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije („Narodne novine“, br. 30/06.)
- Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u muzejskoj struci („Narodne novine“, br. 97/10. i 112/11.).

Članak 39.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o muzejima („Narodne novine“, br. 110/15).

Članak 40.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Člankom 1. propisuje se da se ovim Zakonom uređuju uvjeti i način obavljanja muzejske djelatnosti, ustrojstvo i djelokrug rada muzeja, pribavljanje i obrada muzejske građe i vođenje muzejske dokumentacije te druga pitanja od značaja za obavljanje muzejske djelatnosti u svrhu zaštite i promicanja nacionalne kulturne i prirodne baštine. Muzejska građa od interesa je za Republiku Hrvatsku i ima njezinu osobitu zaštitu.

Člankom 2. propisuje se da je svrha ovog Zakona osigurati obavljanje muzejske djelatnosti kao javne službe u okviru Sustava muzeja Republike Hrvatske, poticanje muzejske djelatnosti s ciljem zaštite i očuvanja hrvatske kulturne i prirodne baštine i njene dostupnosti javnosti, očuvanje kulturne baštine za sadašnje i buduće naraštaje s ciljem povećanja njihovog znanja i kompetencija te utvrditi načine financiranja obavljanja muzejske djelatnosti.

Člankom 3. definiraju se značenja sljedećih pojmova: muzejska djelatnost, muzej, javni muzej, privatni muzej, muzej vjerske zajednice, muzejska građa, muzejski predmeti, muzejska zbirka i muzejska dokumentacija.

Člankom 4. propisuje se da se na zaštitu i očuvanje muzejske građe koja je kulturno dobro Republike Hrvatske, u pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuje se zakon i drugi propisi kojima se uređuje zaštita i očuvanje kulturnih dobara.

Člankom 5. propisuje se da se izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, koriste neutralno i da se odnose jednako na muški i ženski spol.

Člankom 6. propisuje se da muzejsku djelatnost, sukladno odredbama ovoga Zakona, može obavljati muzej upisan u sudski ili drugi registar. Muzej uz temeljnu djelatnost može obavljati i druge djelatnosti sukladno propisima.

Člankom 7. propisuje se da muzej prikuplja muzejsku građu sukladno svojoj misiji i politici sakupljanja, inventarizira muzejske predmete, sistematizira ih u muzejske zbirke i registrira muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju kao kulturno dobro Republike Hrvatske, čuva muzejske predmete u odgovarajućim uvjetima i štiti cjelokupnu muzejsku građu, muzejsku dokumentaciju, baštinske lokalitete i nalazišta u svrhu obrazovanja, proučavanja i uživanja u skladu s propisima o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, vodi propisanu muzejsku dokumentaciju o zbirkama i aktivnostima muzeja, organizira stalne i povremene izložbe, organizira istraživanja, izdavačku djelatnost, predavanja, konferencije i stručne skupove te organizira edukativne aktivnosti, podržava i organizira umjetničke i kulturne događaje u okviru svog djelokruga, osigurava da poslove upravljanja muzejskom zbirkom obavlja stručno muzejsko osoblje sukladno standardima, također osigurava dostupnost zbirki u obrazovne i znanstvene svrhe, osigurava prihvatljivo okruženje za javnost i dostupnost građe, obavlja reviziju muzejske građe u muzeju svakih pet godina i dostavlja izvješće o tome Ministarstvu kulture i osnivaču, obavlja procjene umjetničke i tržišne vrijednosti muzejske građe za potrebe upravljanja imovinom, osiguranje i otkup, ujedno izrađuje stručna mišljenja, vještačenja i elaborate o muzejskom predmetu, građi, zbirci o kojoj skrbi, može organizirati

izradu replika muzejske građe i muzejske dokumentacije (suvenire), organizirati izradu predmeta i izdavanje publikacija tematski povezane uz fundus muzeja te prodaju, također obavlja i druge djelatnosti sukladno posebnom zakonu. Ministar kulture donosi pravilnik kojim se propisuje sadržaj i način vođenja dokumentacije o muzejskoj građi i muzejskoj djelatnosti te utvrđuju uvjeti i način ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju.

Člankom 8. propisuje se da muzej može muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju pribavljati kupnjom, darovanjem, nasljeđivanjem, zamjenom, terenskim radom i istraživanjem te na drugi zakonom dopušteni način. Muzej može pohraniti muzejsku građu koja je rezultat arheoloških istraživanja, sukladno odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i zaštiti prirode. Prodaju, darovanje i zamjenu muzejske građe s pratećom dokumentacijom može obaviti muzej kojem je osnivač ili suosnivač Republika Hrvatska, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave samo uz prethodno odobrenje Ministarstva kulture po pribavljenom mišljenju Hrvatskoga muzejskog vijeća. Sredstva dobivena prodajom muzejske građe i dokumentacije mogu se upotrijebiti isključivo za nabavu muzejske građe i muzejske dokumentacije.

Člankom 9. propisuje se da muzej te pravna osoba unutar kojeg je muzej, može na temelju pisanog ugovora povjeriti muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju na čuvanje i radi izlaganja drugom muzeju, te drugoj pravnoj osobi ili državnom tijelu koji ispunjavaju propisane uvjete za čuvanje povjerene im građe i dokumentacije. Muzejska građa i dokumentacija u vlasništvu stranog muzeja ili strane države koju na temelju pisanog ugovora posudi i preuzme muzej te pravna osoba unutar koje je muzej, radi izlaganja te stručne i znanstvene obrade, ne može biti predmetom ovrhe i osiguranja prema posebnom propisu ako je ministar kulture izdao jamstvo kojim se ove pokretnine izuzimaju od ovrhe i osiguranja u Republici Hrvatskoj.

Člankom 10. propisuje se da o smještaju te premještanju muzejske građe i muzejske dokumentacije koja je državno vlasništvo ili vlasništvo muzeja kojemu je osnivač Republika Hrvatska u drugi javni muzej, odluku donosi Ministarstvo kulture uz prethodno mišljenje Hrvatskoga muzejskog vijeća. Protiv odluke Ministarstva kulture žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom pred nadležnim upravnim sudom.

Člankom 11. propisuje se da se prostor i oprema muzeja, kojemu je osnivač Republika Hrvatska i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, obvezno osiguravaju kod osiguravajućeg društva za one rizike i u opsegu s kojim je suglasan osnivač ili suosnivači. Sredstva za osiguranje prostora i opreme osigurava osnivač muzeja te pravna osoba unutar koje je muzej. Navedeni muzej dužan je osigurati tehničku i fizičku zaštitu muzejske građe i muzejske dokumentacije sukladno propisima, u opsegu s kojim je suglasan osnivač ili suosnivač.

Člankom 12. propisuje se da se muzeji povezuje u Sustav muzeja Republike Hrvatske radi primjene jedinstvenog stručnog pristupa obavljanju muzejske djelatnosti. Način i mjerila za povezivanje u Sustav muzeja Republike Hrvatske pravilnikom propisuje ministar kulture.

Člankom 13. propisuje se da matičnu djelatnost kao organizirani oblik stručnog djelovanja provode matični muzej kroz Sustav muzeja Republike Hrvatske. Matična djelatnost obuhvaća sljedeće poslove: stručno-savjetodavnu pomoć muzejima, unaprjeđenje stručnog rada u muzejima i podizanje razine zaštite i očuvanja muzejske građe, usklađivanje planova i programa rada i razvitka muzeja i koordinacije rada unutar Sustava muzeja, stručni nadzor nad radom muzeja. Određivanje statusa matičnog muzeja unutar Sustava muzeja ovisi o vrsti i važnosti muzejske građe i muzejske dokumentacije kojima muzej raspolaže, stručnoj osposobljenosti osoblja te opremi muzeja. Sredstva za obavljanje matične djelatnosti osiguravaju se u državnom proračunu. Ministar kulture pravilnikom određuje matične muzeje prema propisanim standardima, njihove zadaće i način obavljanja poslova te tijela koordiniranja i njihove zadaće unutar Sustava muzeja Republike Hrvatske.

Člankom 14. propisuju se da je Muzejski dokumentacijski centar pravna osoba koja obavlja sljedeće poslove središnjeg muzejskog matičnog tijela: organizira i koordinira matičnu djelatnost muzeja unutar Sustava muzeja Republike Hrvatske, prikuplja, obrađuje i objavljuje podatke o muzejima, muzejskoj građi, muzejskim zbirkama i muzejskoj dokumentaciji u muzejima u Republici Hrvatskoj, prikuplja, obrađuje i objavljuje muzejsku statistiku i godišnja izvješća muzeja, vodi Očevidnik javnih i privatnih muzeja u RH bez obzira na njihov pravno-administrativni status te druge evidencije u skladu sa statutom te organizira polaganje stručnih ispita za djelatnike muzejske struke. Javni i privatni muzej dužan je dostaviti podatke za upis u Očevidnik javnih i privatnih muzeja u RH u roku od osam dana od pravomoćnosti rješenja o upisu muzeja, odnosno muzejske djelatnosti, u sudski ili drugi odgovarajući registar. Način upisa i sadržaj Očevidnika javnih i privatnih muzeja u RH uređuje se pravilnikom koji donosi ministar kulture.

Člankom 15. određuje se da se javni muzej može osnovati Republika Hrvatska, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravna osoba u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Privatni muzej može osnovati druga pravna i fizička osoba. Muzej vjerske zajednice može osnovati vjerska zajednica u skladu s ovim Zakonom. Republika Hrvatska, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravna osoba u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, druga pravna i fizička osoba te vjerska zajednica, mogu zajednički osnovati javni muzej, odnosno druga pravna i fizička osoba te vjerska zajednica mogu osnovati privatni muzej, a međusobna prava i obveze osnivača uređuju se ugovorom. Muzej u sastavu osniva pravna osoba kao svoju podružnicu, odnosno kao svoju ustrojbenu jedinicu.

Člankom 16. propisuje se da se muzej se može osnovati ako je osnivač osigurao: muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju relevantnu za vrstu muzeja koji se osniva, prostor za obavljanje djelatnosti, opremu i sredstva za rad te sustav osiguranja za zaštitu muzejske građe i muzejske dokumentacije, rad stručnog osoblja te plan rada i razvitka muzeja. Postojanje

uvjeta za osnivanje muzeja utvrđuje rješenjem Ministarstvo kulture po prethodno pribavljenom mišljenju Hrvatskog muzejskog vijeća. Protiv rješenja Ministarstva kulture žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom pred nadležnim upravnim sudom.

Člankom 17. određuje se da se stručni i tehnički standardi za osnivanje muzeja, za određivanje vrste muzeja s obzirom na vrstu građe i područje na kojem obavlja temeljnu djelatnost, za rad te za smještaj i čuvanje muzejske građe i muzejske dokumentacije, propisuju pravilnikom kojeg donosi ministar kulture.

Člankom 18. propisuje se da muzej prestaje s radom sukladno propisima. Odluka o prestanku rada i statusnim promjenama muzeja kojemu je osnivač ili suosnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravna osoba u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave može se donijeti uz prethodnu suglasnost ministra kulture, po pribavljenom mišljenju Hrvatskoga muzejskog vijeća. Odluka o prestanku rada i statusnim promjenama muzeja mora sadržavati odredbe o zaštiti i smještaju muzejske građe i muzejske dokumentacije na temelju prethodnog mišljenja Hrvatskoga muzejskog vijeća.

Člankom 19. propisuje se da se ustrojstvo i upravljanje muzejom uređuje statutom i/ili drugim općim aktom muzeja, odnosno općim aktom pravne osobe u čijem je sastavu, a u skladu sa zakonom i aktom o osnivanju.

Člankom 20. propisuje se da su tijela javnog muzeja: ravnatelj, upravno vijeće i stručno vijeće, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno. Privatni muzej ima tijela propisana posebnim zakonom te stručno vijeće sukladno odredbama ovoga Zakona.

Člankom 21. određeno je da javni muzej s više od 5 zaposlenika ima upravno vijeće. Upravno vijeće ima pet ili sedam članova, od kojih većinu imenuje osnivač iz redova istaknutih pravnih, ekonomskih i financijskih stručnjaka, jednog bira stručno vijeće, a ako ono nije osnovano, stručno muzejsko osoblje iz svojih redova, te jednog člana biraju svi radnici sukladno Zakonu o radu. Način izbora članova upravnog vijeća, trajanje mandata, donošenje odluka i druga pitanja u vezi s radom upravnog vijeća uređuju se statutom javnog muzeja.

Člankom 22. propisuje se da Upravno vijeće: usvaja programe rada i razvitka javnog muzeja na prijedlog ravnatelja i uz pribavljeno mišljenje stručnog vijeća, a ako ono nije osnovano, uz mišljenje stručnog muzejskog osoblja te nadzire njihovo izvršavanje, usvaja financijski plan i godišnji obračun te izvješće o izvršenju programa rada i razvitka javnog muzeja, donosi statut uz prethodnu suglasnost osnivača, odnosno osnivača s većinskim udjelom, donosi druge opće akte javnog muzeja sukladno statutu te obavlja druge poslove određene zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Člankom 23. određuje se da javnim muzejom upravlja ravnatelj. Ravnatelj predstavlja i zastupa javni muzej u pravnom prometu i pred tijelima državne vlasti te obavlja druge poslove predviđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom. Ako javni muzej nema upravno vijeće, ravnatelj obavlja i poslove koje obavlja upravno vijeće propisane ovim Zakonom.

Člankom 24. propisuje se da ravnatelja javnog muzeja kojemu je osnivač Republika Hrvatska imenuje i razrješuje ministar kulture. Ako je Republika Hrvatska suosnivač javnog muzeja, ravnatelja imenuje i razrješuje ministar kulture uz prethodno pribavljeno mišljenje suosnivača. Ravnatelja javnog muzeja, kojemu je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, imenuje i razrješuje osnivač, odnosno više osnivača sporazumno na prijedlog upravnog vijeća. Način imenovanja i razrješenja pobliže se uređuje statutom i ugovorom osnivača. Ravnatelja javnog muzeja u kojem je zaposleno do pet zaposlenika, kojem je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imenuje i razrješuje osnivač, odnosno više osnivača sporazumno, a način imenovanja i razrješenja pobliže se uređuje statutom i ugovorom osnivača. Javni natječaj za imenovanje ravnatelja raspisuje i provodi osnivač, odnosno jedan od osnivača utvrđen aktom o osnivanju, statutom ili ugovorom. Javni natječaj za imenovanje ravnatelja javnog muzeja kojemu je osnivač li suosnivač Republika Hrvatska te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave raspisuje i provodi javni muzej. Ne raspiše li javni muzej javni natječaj za imenovanje ravnatelja u propisanom roku, natječaj će raspisati osnivač. Ravnatelj javnog muzeja imenuje se na mandat od četiri godine i može biti ponovno imenovan. Ako osnivač, odnosno osnivači, ne obave razrješenje i imenovanje ravnatelja javnog muzeja kojemu je istekao mandat ili ovlast vršitelja dužnosti ravnatelja javnog muzeja, ured državne uprave u županiji na području kojeg je njegovo sjedište, odnosno ured nadležan za kulturu Grada Zagreba, razriješit će dužnosti ravnatelja i imenovati vršitelja dužnosti ravnatelja bez provođenja javnog natječaja do imenovanja ravnatelja, odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja od strane osnivača. Ravnateljem javnog muzeja može se, na temelju predloženog četverogodišnjeg programa rada, imenovati osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ili s njim izjednačen studij, najmanje pet godine rada u muzeju ili najmanje deset godina rada u kulturi, odlikuje se stručnim, radnim i organizacijskim sposobnostima te ispunjava druge uvjete propisane statutom. Iznimno, za ravnatelja javnog muzeja može se, na temelju predloženog četverogodišnjeg programa rada, imenovati osoba koja ima završeno propisano obrazovanje, najmanje jednu godinu rada u muzeju ili najmanje pet godina rada u kulturi, odlikuje se stručnim, radnim i organizacijskim sposobnostima te ispunjava druge uvjete propisane statutom, ako se na ponovljeni natječaj ne javi osoba koja ima prethodno propisane uvjete.

Člankom 25. određuje se da muzej u sastavu ima voditelja. Voditelj muzeja u sastavu pravne osobe kojoj je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mora ispunjavati iste uvjete kao i ravnatelj muzeja, a imenuje ga i razrješuje tijelo upravljanja pravne osobe u sastavu koje je muzej.

Člankom 26. propisuje se da muzej s 5 i više zaposlenih ima stručno vijeće. Stručno vijeće raspravlja o stručnim pitanjima rada muzeja, razmatra i predlaže programe rada, razmatra izvješća o radu, daje mišljenja i prijedloge u svezi s načinom i organizacijom obavljanja poslova iz djelatnosti muzeja, razvojem djelatnosti te obavlja i druge stručne poslove u skladu sa statutom muzeja. Stručno vijeće čine od 3 do 7 članova koji se biraju između stručnih djelatnika koji imaju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i

diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ili s njim izjednačen studij, sukladno statutu muzeja, odnosno pravne osobe u čijem se sastavu muzej nalazi.

Člankom 27. propisuje se da je stručno muzejsko osoblje odgovorno za obavljanje svih stručnih poslova javnih muzeja za koje je zaduženo ili steklo odgovarajuća stručna muzejska zvanja. Stručna muzejska zvanja i druga zvanja u muzejskoj djelatnosti te uvjete i način njihova stjecanja propisuje pravilnikom ministar kulture. Ministar kulture donosi rješenje o stjecanju viših stručnih muzejskih zvanja i drugih viših zvanja u muzejskoj struci u skladu s odredbama pravilnika o stručnim muzejskim zvanjima i drugim zvanjima u muzejskoj djelatnosti te uvjetima i načinu njihova stjecanja uz stručno mišljenje Hrvatskog muzejskog vijeća. Protiv rješenja o stjecanju viših stručnih muzejskih zvanja i drugih viših zvanja u muzejskoj struci žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom pred nadležnim upravnim sudom.

Člankom 28. određuje se da sredstva za rad javnih i privatnih muzeja osigurava osnivač. Sredstva za posebne programe osigurava osnivač, a ovisno o svom interesu i tijela državne uprave u čijem je djelokrugu program koji se ostvaruje, kao i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na području kojih se program ostvaruje te druge pravne i fizičke osobe. Ministarstvo kulture može osigurati sredstva za redovno očuvanje i održavanje muzejskog prostora, predmeta ili muzejske zbirke koji je u državnom vlasništvu, a nalazi se u muzeju kojemu je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, o čemu se sklapa ugovor. Sredstva za rad muzeja osiguravaju se i iz vlastitih prihoda, sponzorstvima, darovanjima i na drugi način u skladu sa zakonom.

Člankom 29. propisuje se da stručni nadzor nad radom muzeja obavlja matični muzej ili drugi muzej kojeg ovlasti Ministarstvo kulture. Stručni nadzor nad Muzejskim dokumentacijskim centrom obavlja Ministarstvo kulture. Navedene pravne osobe nad kojima se obavlja stručni nadzor, dužni su Ministarstvu kulture, na zahtjev, omogućiti uvid u podatke potrebne za obavljanje stručnog nadzora.

Člankom 30. određuje se da nadzor nad zakonitošću rada i općih akata muzeja kojemu je osnivač ili suosnivač Republika Hrvatska ili pravne osobe kojoj je ona osnivač ili suosnivač obavlja Ministarstvo kulture. Nadzor nad zakonitošću rada i općih akata muzeja kojemu je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te druga pravna i fizička osobe obavlja ured državne uprave u županiji na području kojeg je njegovo sjedište, odnosno ured nadležan za kulturu Grada Zagreba.

Člankom 31. propisuje se da ako nadležna tijela koji obavljaju nadzor nad zakonitošću rada i općih akata utvrde da muzej, odnosno muzej u sastavu ne ispunjava koji od uvjeta za osnivanje muzeja, odnosno stručne i tehničke standarde za osnivanje muzeja, za određivanje vrste muzeja, za rad te za smještaj i čuvanje muzejske građe i muzejske dokumentacije, odredit će osnivaču rok u kojem je dužan otkloniti uočene nedostatke. Ne otkloni li osnivač uočene nedostatke u ostavljenom roku, nadležno upravno tijelo donijet će rješenje o zabrani rada muzeja, odnosno muzeja u sastavu. Protiv rješenja o zabrani rada muzeja, odnosno muzeja u sastavu koje je donijelo Ministarstvo kulture žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom pred nadležnim upravnim sudom. Protiv rješenja o zabrani

rada muzeja, odnosno muzeja u sastavu kojeg je donio ured državne uprave u županiji, odnosno ured nadležan za kulturu Grada Zagreba može se podnijeti žalba Ministarstvu kulture.

Člankom 32. određuje se da je Hrvatsko muzejsko vijeće savjetodavno tijelo pri Ministarstvu kulture koje obavlja stručne i druge poslove muzejske djelatnosti u skladu s odredbama ovog Zakona, a osobito: razmatra stanje u muzejskoj djelatnosti u Republici Hrvatskoj; predlaže opće i specifične mjere i programe za poticanje razvitka i unaprjeđivanja muzejske djelatnosti; potiče unaprjeđenje normi i propisa od značaja za muzejsku djelatnost; daje preporuke i mišljenja o pojedinim pitanjima iz područja muzejske djelatnosti; razmatra programe rada i godišnja izvješća o radu muzeja; vrednuje i predlaže financiranje programskih aktivnosti pravnih osoba iz područja muzejske djelatnosti, obavlja poslove predviđene ovim Zakonom i drugim propisima, kao i druge poslove koje mu povjeri Ministarstvo kulture, te daje mišljenje Ministarstvu kulture o stjecanju viših zvanja u muzejskoj struci. Hrvatsko muzejsko vijeće ima predsjednika i šest članova. Predsjednika i članove Hrvatskoga muzejskog vijeća imenuje i razrješuje ministar kulture. Za predsjednika i članove Hrvatskoga muzejskog vijeća imenuju se osobe koje su istaknuti stručnjaci u području od značaja za muzejsku djelatnost. Ministar kulture pokreće postupak imenovanja predsjednika i članova Hrvatskoga muzejskog vijeća pozivom muzejskim strukovnim udrugama, muzejima te muzejima u sastavu i drugim osobama povezanim s muzejskom djelatnošću da podnesu pisane i obrazložene prijedloge kandidata za izbor predsjednika i članova Hrvatskoga muzejskog vijeća. Javni poziv objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva kulture, a rok za podnošenje prijedloga ne može biti kraći od 30 dana od dana objave javnog poziva. Mandat članova Hrvatskoga muzejskog vijeća traje četiri godine. Hrvatsko muzejsko vijeće donosi poslovnik o svom radu, dok stručne i administrativne poslove za Hrvatsko muzejsko vijeće obavljaju stručne službe Ministarstva kulture.

Člankom 33. propisuje se da se sredstva za rad Hrvatskoga muzejskog vijeća osiguravaju u državnom proračunu.

Člankom 34. propisuju se prekršajne odredbe.

Člankom 35. određuje se da je muzej te muzej unutar pravne osobe dužan uskladiti svoj statut i druge opće akte i svoj rad s odredbama ovoga Zakona u roku od 120 dana od dana njegova stupanja na snagu. Muzejsko vijeće muzeja koji je ustrojben prema odredbama Zakona o muzejima („Narodne novine“, br. 110/15.) nastavlja rad do isteka mandata, odnosno razrješenja kao upravno vijeće prema odredbama ovoga Zakona.

Člankom 36. propisuje se da Muzej koji nije u cijelosti inventarizirano muzejsku građu i dokumentaciju dužan pristupiti inventarizaciji muzejskih predmeta koji do stupanja na snagu ovoga Zakona nisu uvedeni u inventarnu knjigu. Ravnatelj muzeja, odnosno voditelj muzeja unutar pravne osobe dužan je u roku od devedeset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti program inventarizacije i upisa muzejske građe i dokumentacije u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske s utvrđenim vremenskim rokom izvršenja do 2020. godine i o tome obavijestiti Ministarstvo kulture.

Člankom 37. određuje se da je muzejska građa i muzejska dokumentacija, koja je imala status društvenog vlasništva, a na dan stupanja na snagu Zakona o ustanovama („Narodne novine“, br. 76/93., 29/97., 47/99. i 35/08.) zatečena je u javnim ustanovama, muzejima i galerijama te muzejima, galerijama i zbirkama unutar javnih ustanova, državno vlasništvo. Vlada Republike Hrvatske može vlasništvo nad navedenom muzejskom građom i muzejskom dokumentacijom prenijeti na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, koji su osnivače muzeja, odnosno osnivače muzeja u sastavu, kod kojih se ta muzejska građa i muzejska dokumentacija nalazi, ako su istu u cijelosti inventarizirali.

Člankom 38. propisuje se da će ministar kulture donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona: pravilnik o sadržaju i načinu vođenja dokumentacije o muzejskoj građi i muzejskoj djelatnosti te utvrđivanju uvjeta i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju; pravilnik o načinu i mjerilima za povezivanje u Sustav muzeja Republike Hrvatske; pravilnik o načinu upisa i sadržaj Očevidnika javnih i privatnih muzeja u RH, pravilnik o stručnim i tehničkim standardima za osnivanje muzeja, za određivanje vrste muzeja s obzirom na vrstu građe i područje na kojem obavlja temeljnu djelatnost, za rad te za smještaj i čuvanje muzejske građe i muzejske dokumentacije; pravilnik o stručnim muzejskim zvanjima i drugim zvanjima u muzejskoj djelatnosti te uvjetima i načinu njihova stjecanja. Do stupanja na snagu navedenih propisa, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, primjenjivat će se Pravilnik o očevidniku muzeja te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba („Narodne novine“, br. 96/99.), Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju („Narodne novine“, br. 115/01.), Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi („Narodne novine“, br. 108/02.), Pravilnik o načinu i mjerilima za povezivanje u sustav muzeja Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 120/02. i 82/06.), Pravilnik o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrste muzeja, za njihov rad, te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije („Narodne novine“, br. 30/06.) i Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u muzejskoj struci („Narodne novine“, br. 97/10. i 112/11.).

Članak 39. je završna odredba kojom se propisuje da stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o muzejima („Narodne novine“, br.110/15).

Člankom 40. propisuje se stupanje na snagu Zakona.